

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

PSZ.V.431.40.2017

Kielce, 3 stycznia 2018 r.

**Pani
Maria Irla
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Tuczępach**

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Tuczępach w dniach **14 - 15 listopada 2017 r.** przeprowadził zespół kontrolny w składzie: Barbara Nowak – Kierownik Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego, Magdalena Pracon – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego - koordynator kontroli, Anna Kowalska – inspektor wojewódzki w Oddziale Planowania i Realizacji Budżetu Polityki Społecznej, Agnieszka Opas – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Planowania i Realizacji Budżetu Polityki Społecznej w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach,

na podstawie pisemnych upoważnień do przeprowadzenia kontroli nr: 932/2017, 933/2017, 934/2017 i 935/2017 z dnia 9 listopada 2017 r., wydanych z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach Panią Annę Gromską.

Zakres kontroli:

Efektywność działania samorządów gminnych w realizacji Programu Rodzina 500+.

1. Organizacja przez gminę zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1851):
  - a) kto jest realizatorem zadania – na podstawie m.in. statutu, regulaminu, zarządzeń, upoważnień.
2. Ocena prowadzenia postępowania administracyjnego w zakresie przyznawania świadczeń wychowawczych:
  - a) zasadność i terminowość przyznawania świadczeń na podstawie analizy indywidualnej dokumentacji klientów.
3. Wykorzystanie środków w ramach 2% otrzymanej dotacji na obsługę Programu Rodzina 500+:

- a) weryfikacja dokumentów księgowych w związku z otrzymaniem środków w ramach 2% na wdrażanie Programu;
  - b) weryfikacja wydatków wykazanych w sprawozdaniu Rb-50;
  - c) weryfikacja, czy wartość udzielanej dotacji na koszty obsługi nie przekroczy wartości 2% w stosunku rocznym.
4. Porównanie terminowości realizowanych wypłat świadczenia przyznanego decyzją administracyjną z listą wypłat:
- a) prawidłowość zatwierdzania list wypłat zgodnie z instrukcją kontroli i obiegu dowodów księgowych;
  - b) sprawdzenie losowo wybranych decyzji z listą wypłat.

Okres objęty kontrolą:

od 17 lutego 2016 roku do dnia kontroli.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie z uchybieniami.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono co następuje:

Ad 1. Organizacja przez gminę zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2017 roku poz. 1851).

Gmina Tuczępy do realizacji zadania zleconego z zakresu administracji rządowej wynikającego z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, wyznaczyła Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuczępach – Uchwała Nr XVII/123/2016 z dnia 9 marca 2016 r.

Rada Gminy w Tuczępach Uchwałą Nr XVII/124/2016 z dnia 9 marca 2016 r. wprowadziła zmiany w Statucie Ośrodka Pomocy Społecznej w ~~Parłowie~~^{Tuczępach}, dopisując w § 1 pkt. 21 – ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, a w pkt. 22 prowadzenie postępowania w zakresie przyznawania świadczenia wychowawczego.

W Regulaminie Organizacyjnym Ośrodka Pomocy Społecznej w Tuczępach w rozdziale II § 8 pkt 2 nadano brzmienie: Stanowisko ds. świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz Programu Rodzina 500 plus, a w rozdziale VI § 21 dodano punkty 13 - 27 dotyczące zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

W początkowym okresie obowiązywania ustawy, do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń wychowawczych, Wójt Gminy upoważnił 2 pracowników socjalnych, którzy za zwiększony zakres obowiązków otrzymywali dodatek specjalny. W dniu 20 lutego 2017 roku Kierownik Ośrodka zatrudnił referenta, który zajmuje się świadczeniami rodzinnymi, funduszem alimentacyjnym oraz Programem 500+.

Upoważnienie Wójta Gminy Tuczępy z dnia 10 marca 2016 r. do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczenia wychowawczego posiada Kierownik OPS.

Ad 2. Ocena prowadzenia postępowania administracyjnego w zakresie przyznawania świadczeń wychowawczych.

W 2016 roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tuczępach wpłynęło 329 wniosków o przyznanie świadczenia 500+ dla 484 dzieci. W roku 2017 do końca września na stary okres zasiłkowy wpłynęło 46 wniosków dla 60 dzieci.

W pierwszych trzech miesiącach funkcjonowania ustawy do Ośrodka Pomocy Społecznej złożono 309 wniosków (kwiecień 253 wnioski, maj – 36 i czerwiec – 20).

Wnioski można było pobrać w siedzibie Urzędu Gminy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz ze stron internetowych w/w instytucji. Wnioski były przyjmowane w Ośrodku Pomocy Społecznej.

Świadczenie wychowawcze na pierwsze dziecko przyznawane było rodzinom, których dochód na osobę nie przekraczał kwoty 800 zł, a w przypadku rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym – 1 200 zł. Dochodu rodziny nie brano pod uwagę, jeśli osoba uprawniona złożyła wniosek na drugie i kolejne dziecko.

Pierwsze wnioski złożone od 1 kwietnia do 1 lipca 2016 r. powinny być rozpatrzone w ciągu 3 miesięcy od daty ich wpływu. Po tym okresie obowiązuje termin k.p.a.

Świadczenia przyznane na drugie i kolejne dziecko – bez dochodu rodziny

Skontrolowano 10 wybranych losowo akt spraw o numerach decyzji:
000218//04/2016; 000111//04/2016; 000332//10/2016; 000082//04/2016; 000281//06/2016;
000029//04/2016; 000183//04/2016; 000286//06/2016; 000003//01/2017; 000045//07/2016.

Na podstawie sprawdzonych teczek stwierdzono, że każda z nich zawierała dokumenty niezbędne do wydania decyzji administracyjnej m.in.:

- wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego,
- weryfikacja danych w rejestrze PESEL.

Świadczenia przyznane na pierwsze dziecko

Skontrolowano 14 wybranych losowo akt spraw o numerach decyzji:
000193//04/2016; 000275//05/2016; 000015//04/2016; 000325//09/2016; 000160//04/2016;
000086//04/2016; 000303//06/2016; 000162//04/2016; 000163//04/2016; 000225//04/2016;
000112//04/2016; 000184//04/2016; 000331//10/2016; 000299//06/2016.

Na podstawie sprawdzonych teczek stwierdzono, że każda z nich zawierała dokumenty niezbędne do wydania decyzji administracyjnej m.in.:

- wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego,
- kopia dowodu osobistego,
- wyrok sądowy o wysokości alimentów,
- oświadczenie o innych dochodach niż opodatkowanych za 2014 r.,
- kopia umowy o pracę lub umowy-zlecenia,
- kopie świadectwa pracy,
- wniosek do ZUS lub KRUS o udostępnienie danych o wysokości odprowadzanych składek na ubezpieczenie zdrowotne,
- informacja z KRUS lub ZUS o wysokości odprowadzanych składek zdrowotnych,
- kopia decyzji UG o wielkości gospodarstwa rolnego,
- oświadczenie o dochodach ryczałtowych na zał. nr 3,
- weryfikacja danych w rejestrze PESEL,
- weryfikacja o dochodach w systemie informatycznym Min. Finansów,

- zaświadczenie z uczelni o uczęszczaniu na studia,
- zaświadczenie o wysokości obrotu w zryczałtowanym podatku dochodowym z Urzędu Skarbowego,
- zaświadczenie o przebywaniu na urlopie wychowawczym.

Świadczenia przyznane na pierwsze i kolejne dzieci

Skontrolowano 10 wybranych losowo akt spraw o numerach decyzji:

000319//08/2016; 000100//04/2016; 000179//04/2016; 000168//04/2016; 000173//04/2016; 000069//04/2016; 000055//04/2016; 000031//04/2016; 000062//04/2016; 000104//04/2016.

Na podstawie sprawdzonych teczek stwierdzono, że każda z nich zawierała dokumenty niezbędne do wydania decyzji administracyjnej m.in.:

- wniosek o ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego,
- kopie skróconego aktu urodzenia dzieci,
- kopia dowodu osobistego,
- oświadczenie o innych dochodach niż opodatkowanych za 2014 r.,
- kopia PIT 37 lub PIT 11,
- kopia decyzji KRUS lub ZUS przyznającej świadczenie,
- kopia umowy o pracę lub umowy-zlecenia,
- kopie świadectwa pracy,
- weryfikacja informacji o wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne,
- informacja z KRUS lub ZUS o wysokości odprowadzanych składek zdrowotnych,
- zaświadczenie o wielkości gospodarstwa rolnego lub kopia nakazu płatniczego,
- oświadczenie członka rodziny o dochodach osiągniętych w roku kalendarzowym poprzedzającym okres, na który ustalone jest prawo do świadczeń wychowawczych, innych niż dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art.30 B, art. 30 C, art. 30 E, art. 30 F ustawy z dnia 26 lipca 1991 o podatku dochodowym od osób fizycznych,
- weryfikacja danych w rejestrze PESEL,
- weryfikacja danych o dochodach w systemie informatycznym Ministerstwa Finansów,
- kopia CEIDG o działalności gospodarczej,
- zaświadczenie o wysokości obrotu w zryczałtowanym podatku dochodowym z Urzędu Skarbowego,
- zaświadczenie o przebywaniu na urlopie wychowawczym.

Wnioski klientów były opatrzone pieczęcią wpływu, a kopie dokumentów potwierdzano za zgodność z oryginałem.

Decyzje administracyjne zostały wydane na podstawie prawidłowo przywołanych przepisów ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 lutego 2016 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenie wychowawcze (Dz.U. z 2016, poz. 214) oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz.U z 2017 r. poz. 1257 ze zm.). Powyższe akty prawne posiadały aktualne publikatory. W podstawie prawnej decyzji przytoczono upoważnienie Wójta dla Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej do wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń wychowawczych.

W postanowieniu decyzji podawano: na które dziecko/dzieci przyznano świadczenie, na jaki okres oraz kwotę 500 zł na dziecko.

W postanowieniu skontrolowanych decyzji brak informacji o terminie i sposobie realizacji świadczenia – w uzasadnieniu widniało zdanie: „określone w decyzji świadczenie będzie przekazywane po otrzymaniu dotacji celowej z budżetu państwa nie później niż do ostatniego dnia roboczego każdego miesiąca”.

W decyzjach przyznających świadczenie za niepełny miesiąc brak informacji o wysokości świadczenia w danym miesiącu.

W pouczeniu informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach.

Analiza akt spraw wykazała, że decyzje wydawane były w obowiązujących terminach. Nie wniesiono również zastrzeżeń do zasadności przyznanych świadczeń.

Ad 3. Wykorzystanie środków w ramach 2% otrzymanej dotacji na obsługę Programu Rodzina 500+.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuczępach w 2016 roku na realizację zadania z zakresu świadczenia wychowawczego otrzymał plan dotacji w rozdziale 85211 § 2060 w kwocie 2 062 998 zł, z tego zgodnie ze złożonym zapotrzebowaniem środki przekazane z budżetu Wojewody wyniosły 2 062 998 zł. Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-50 za IV kwartał 2016 r. ogół wydatków poniesionych przez jednostkę na realizację przedmiotowego zadania stanowił kwotę 2 062 090,65 zł.

Różnica pomiędzy dotacją otrzymaną, a środkami wykorzystanymi w kwocie 907,35 zł została zwrócona przez Ośrodek do budżetu Gminy przelewem z dnia 30.12.2016 r. (WB nr 7).

W 2016 roku bezpośrednio na wypłatę świadczenia wychowawczego wydatkowano sumę 2 032 940 zł (ujęto w paragrafie 3110).

Na pokrycie kosztów obsługi Programu przeznaczono kwotę 30 058 zł, tj. nie więcej niż 2% łącznej kwoty otrzymanej dotacji na świadczenie wychowawcze, o którym mowa w art. 52 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

W sprawozdaniu Rb-50 środki na obsługę zostały ujęte w następujących paragrafach: 4010 (14 129,80 zł), 4110 (2 551,88 zł), 4120 (346,19 zł), 4210 (8 923,88 zł), 4300 (3 199 zł).

W związku z wdrożeniem ustawy Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymał z budżetu państwa dotację w kwocie 3 500 zł i wykorzystał ją w całości na wydatki rzeczowe, różnicę w kwocie 43,29 zł Ośrodek pokrył z bieżących środków na obsługę Programu. Zespół kontrolny sprawdził wybrane wydatki rzeczowe, które ujęte zostały w następujących paragrafach:

- 4210 – 3 506,29 zł (dostosowanie serwera do obsługi Programu);
- 4300 – 37,00 zł (koszt dostawy dysku).

W 2017 r. środki finansowe na realizację zadania z zakresu świadczenia wychowawczego zostały przyznane w rozdziale 85501 § 2060 (rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 25 lipca 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych) w kwocie 2 579 998 zł wg stanu na dzień 30.09.2017 r. Zgodnie ze złożonym zapotrzebowaniem środki przekazane z budżetu Wojewody na dzień 30.09.2017 r. wyniosły 2 099 583 zł. Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-50 na dzień 30.09.2017 r. ogół wydatków poniesionych przez jednostkę na realizację przedmiotowego zadania stanowił kwotę 2 089 047,79 zł.

W okresie I - IX 2017 roku bezpośrednio na wypłatę świadczenia wychowawczego wydatkowano sumę 2 064 097,90 zł (ujęto w paragrafie 3110). Na pokrycie kosztów obsługi Programu przeznaczono kwotę 51 600 zł. W sprawozdaniu Rb-50 środki na obsługę zostały ujęte w następujących paragrafach: 4010 (14 878 zł), 4110 (2 686,98 zł), 4120 (364,50 zł), 4210 (2 302,62 zł), 4300 (3 637,44 zł), 4410 (108,65 zł), 4440 (494,05 zł), 4 700 (477,65 zł).

Ad 4. Porównanie terminowości realizowanych wypłat świadczenia przyznanego decyzją administracyjną z listą wypłat.

W okresie objętym kontrolą w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Tuczępach obowiązywało Zarządzenie Nr 2/2007 z dnia 01.08.2007 r. Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tuczępach w sprawie wydania instrukcji obiegu dokumentów, kontroli wewnętrznej dowodów księgowych i wprowadzenia polityki rachunkowości.

Skontrolowane listy wypłat o numerach:

- 000037/2016 z dnia 27.04.2016 r.
- 000051/2016 z dnia 30.05.2016 r.
- 000064/2014 z dnia 28.06.2016 r.
- 000074/2016 z dnia 25.07.2016 r.
- 000084/2016 z dnia 29.08.2016 r.
- 000096/2016 z dnia 26.09.2016 r.
- 000111/2016 z dnia 27.10.2016 r.
- 000123/2016 z dnia 28.11.2016 r.
- 000137/2016 z dnia 21.12.2016 r.
- 000009/2017 z dnia 27.01.2017 r.
- 000021/2017 z dnia 27.02.2017 r.
- 000032/2017 z dnia 27.03.2017 r.
- 000043/2017 z dnia 25.04.2017 r.
- 000059/2017 z dnia 29.05.2017 r.
- 000075/2017 z dnia 26.06.2017 r.
- 000092/2017 z dnia 24.07.2017 r.
- 000106/2017 z dnia 28.08.2017 r.
- 000123/2017 z dnia 25.09.2017 r.

zawierały wszystkie wymagane instrukcją obiegu dokumentów klauzule, tj. „Sprawdzono pod względem merytorycznym” z podpisem osoby upoważnionej, „Sprawdzono pod względem formalnym i rachunkowym” z podpisem głównego księgowego, „Zatwierdzenie do wypłaty” podpisane przez kierownika i głównego księgowego.

Wnioski i oceny:

1. Organizacja wdrażania przez gminę zadań wynikających z przedmiotowej ustawy przebiegła prawidłowo.
2. Postępowania administracyjne zostały przeprowadzone rzetelnie i zgodnie z obowiązującymi przepisami.
3. Sprawy były załatwiane terminowo.
4. Świadczenia były przyznawane zasadnie, a przypadki odmowy przyznania świadczeń były odpowiednio uargumentowane w uzasadnieniu decyzji administracyjnych.

5. W postanowieniu skontrolowanych decyzji brak informacji o terminie i sposobie realizacji świadczenia.
6. W decyzjach przyznających świadczenie za niepełny miesiąc brak informacji o wysokości świadczenia w danym miesiącu.
7. Środki finansowe otrzymane w ramach dotacji na obsługę Programu zostały wykorzystane przez gminę właściwie i zgodnie z prawem.
8. Skontrolowane listy wypłat były opatrzone wymaganymi klauzulami i podpisami.
9. Terminy wypłat, wynikające z list wypłat, były zgodne z zapisem w decyzji administracyjnej.

Mając na uwadze powyższe oceny i uwagi wnoszę o:

1. Umieszczanie informacji o terminie i sposobie wypłaty świadczenia w postanowieniu decyzji administracyjnej.
2. Umieszczanie informacji o wysokości świadczenia przysługującego za niepełny miesiąc w postanowieniu decyzji, w przypadku gdy decyzja przyznaje takie świadczenie.

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień, a także przekazanie – w terminie 30 dni roboczych od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego – informacji o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach nie podjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

K
o/k
B

Otrzymałam osobiste
03 01 2018r.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
28-142 Tuczępy 37
NIP 6551680502, Regon 29099784
tel./fax: 41 353 31 44

Z up. WOJEWODY SWIĘTOKRZYSKIEGO
(podpis zarządzającego kontrolą)
Bogumila Niziolka
ZASTĘPCA DYREKTORA
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA

Z up. WÓJTA GMINY
Majla Irla
KIEROWNIK GMINNEGO OŚRODKA
POMOCY SPOŁECZNEJ w Tuczędach